

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **233** (2009-2010) – Nr. 12
ingediend op 3 december 2009 (2009-2010)

Ontwerp van decreet

houdende bepalingen tot begeleiding
van de derde aanpassing van de begroting 2009

Verslag

namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en
Onroerend Erfgoed
uitgebracht door de dames Valerie Taeldeman en Mercedes Van Volcem

(Hoofdstuk IV – DAB Fonds voor Minnelijke Schikkingen en DAB
Herstelfonds;
hoofdstuk XIII – Uitvoering binnen perken begroting;
hoofdstuk XV – Grensoverschrijdende leasingoperatie
hoofdstuk XVI – Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen;
hoofdstuk XVIII – Afvalstoffen)

*Samenstelling van de commissie:**Voorzitter: de heer Bart Martens.**Vaste leden:*

de heer Lode Ceyskens, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens, mevrouw Valerie Taldeman;
de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de dames Gwenny De Vroe, Mercedes Van Volcem;
mevrouw Michèle Hostekint, de heer Bart Martens;
mevrouw Liesbeth Homans, de heer Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

Plaatsvervangers:

de heer Robrecht Bothuyne, de dames Karin Brouwers, Veerle Heeren, de heer Jan Verfaillie;
de dames Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Katleen Martens, de heer Wim Wienen;
de heren Karlos Callens, Dirk Van Mechelen;
de heer Philippe De Coene, mevrouw Els Robeyns;
de dames Sophie De Wit, Tine Eerlingen;
de heer Boudewijn Bouckaert;
de heer Dirk Peeters.

Stukken in het dossier:

- 233** (2009-2010) – Nr. 1: Ontwerp van decreet + Addenda + Addendum
– Nrs. 2 en 3: Amendementen
– Nr. 4: In eerste lezing door de Commissie voor Onderwijs en Gelijke Kansen aangenomen artikelen
– Nr. 5: Verslag van het Rekenhof
– Nrs. 6 en 7: Amendementen
– Nr. 8: Verslag namens de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
– Nr. 9: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
– Nr. 10: Verslag namens de Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie
– Nr. 11: Verslag namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting

INHOUD

Hoofdstuk IV – DAB Fonds Minnelijke Schikkingen en DAB Herstelfonds	4
Hoofdstuk XIII – Uitvoering binnen perken begroting.....	4
Hoofdstuk XV – Grensoverschrijdende leasingoperatie.....	5
Hoofdstuk XVI – Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen	6
Hoofdstuk XVIII – Afvalstoffen.....	7
Eindstemming.....	7

De Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak op 24 en 25 november en 1 december 2009 de haar toegewezen hoofdstukken van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009.

Het hoofdstuk XV – Grensoverschrijdende leasingoperatie werd niet aan de commissie toegewezen, maar gelet op de mogelijke impact op het waterzuiveringsbeleid werden er toch opmerkingen over gemaakt in de commissie.

HOOFDSTUK IV – DAB FONDS MINNELIJKE SCHIKKINGEN EN DAB HERSTELFONDS

Artikel 18

Toelichting

De heer *Philippe Muylers*, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, licht toe dat door afdeling 9 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening een Dienst met Afzonderlijk Beheer (DAB) Minnelijke Schikkingen werd opgericht. De bedoeling was om met de inkomsten uit minnelijke schikkingen de personeels- en werkingsuitgaven voor het agentschap Inspectie Ruimtelijke Ordening, Wonen en Onroerend Erfgoed (RWO) en de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid te dragen.

Omdat de ontvangsten uit minnelijke schikkingen niet-recurrent en aleatoir zijn en dus niet geschikt om statutair personeel op aan te werven, terwijl het agentschap Inspectie RWO in principe enkel statutaire ambtenaren kan inzetten voor het opstellen van processen-verbaal, werd deze optie in de verdere bespreking van de ontwerp teksten van het decreet verlaten. De benodigde kredieten werden, zowel voor de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid als voor het agentschap Inspectie RWO, in de begroting 2009 ingeschreven op het programma NA Apparaatkredieten van het beleidsdomein RWO. Daardoor verloor de oprichting van een aparte DAB Minnelijke Schikkingen zijn finaliteit. De definitieve tekst werd nog niet aangepast aan deze gewijzigde situatie. Door de nu voorgestelde bepalingen wordt afdeling 9 opgeheven en wordt teruggekeerd naar de oorspronkelijke toestand waarbij de ontvangsten uit handhaving naar de DAB Herstelfonds vloeien.

Bespreking

De heer *Lode Ceysens* begrijpt enerzijds dat de inkomsten uit minnelijke schikkingen niet kunnen worden gebruikt om statutair personeel te betalen. Anderzijds was het een stimulans voor het agentschap om minnelijke schikkingen te treffen. Het lid hoopt dat de Inspectie RWO door de voorgestelde wijzigingen niet minder snel geneigd gaat zijn om minnelijke schikkingen te aanvaarden.

De *minister* antwoordt dat dit inderdaad niet de bedoeling kan zijn. Het is echter onverstandig om onzekere inkomsten tegenover structurele uitgaven te plaatsen. De aanpassing mag geen enkele invloed hebben op de werking van de inspectiedienst. De minister zal de inspectiedienst daaraan herinneren indien nodig.

Stemming

Artikel 18 en het hoofdstuk IV – DAB Fonds Minnelijke Schikkingen en DAB Herstelfonds worden aangenomen met 7 stemmen tegen 1.

HOOFDSTUK XIII – UITVOERING BINNEN PERKEN BEGROTING**Afdeling II Binnenlands Bestuur, Inburgering en Onroerend Erfgoed**

Artikel 42

Toelichting

De heer *Geert Bourgeois*, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, stelt dat het artikel 42 van het programmadecreet, dat zegt dat de kredieten enkel kunnen worden aangewend binnen de perken van de begroting, geen concrete effecten heeft voor het beleid inzake Onroerend Erfgoed. Het betreft een algemene voorzorgsmaatregel.

Bespreking

De heer *Bart Caron* stelt dat hij principiële bezwaren heeft tegen deze bepaling. Het lid zegt al jarenlang actie te voeren tegen de zinsnede in begrotingen en programmadecreten dat decreten maar kunnen worden uitgevoerd binnen de perken van de op de begroting goedgekeurde kredieten. De invoeging van de zinsnede in de begroting heeft misschien weinig effect op het beleidsveld Onroerend Erfgoed. Maar de bepaling wordt voor steeds meer decreten en subsidies ingevoegd en dat is volgens het lid een kwalijke evolutie: de regering kan door het begrotingskrediet te verminderen de genomen beleidsopties in gevaar brengen. Dat is een eenzijdige wijziging van het contract door de Vlaamse overheid. Het lid begrijpt dat de minister moet besparen, maar de generieke besparingen op die manier doordrukken vindt hij geen nette vorm van beleid.

Minister *Geert Bourgeois* herhaalt dat het een algemene voorzorgsbepaling betreft. De heer Caron heeft het over een contractwijziging, maar een politicus heeft ook een contract met de kiezer, die zegt dat de overheidsfinanciën in orde moeten zijn. Dat zijn keuzes die de regering heeft gemaakt. De minister staat achter de generieke besparingen die door de Vlaamse Regering zijn goedgekeurd. Het is een uitdaging om in een kortere periode met minder middelen toch nog een zo efficiënt mogelijk beleid te voeren.

Stemming

Artikel 42 en hoofdstuk XIII – Uitvoering binnen perken begroting, Afdeling II Binnenlands Bestuur, Inburgering en Onroerend Erfgoed worden aangenomen met 6 stemmen tegen 2.

HOOFDSTUK XV – GRENSOVERSCHRIJDENDE LEASINGOPERATIE*Bespreking*

Dit hoofdstuk wordt behandeld in de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme. Omdat het leasingsoperaties van gemeentelijke rioleringsstelsels betreft, worden er ook in de commissie Leefmilieu opmerkingen over gemaakt.

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* stelt dat het hoofdstuk ook van belang is voor het waterzuiveringsbeleid. De gemeenten Sint-Niklaas, Hamme en Dendermonde traden in februari 2004 al toe tot een zogenaamde ‘Cross Border Lease’-overeenkomst met betrekking tot hun rioolstelsel. De Vlaamse Regering verleende begin 2009 een gewestwaarborg

aan deze drie gemeenten. Op 2 oktober 2009 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan de finale herstructurering van de grensoverschrijdende leasingoperatie. Mevrouw Van den Eynde vraagt wat die finale herstructurering inhoudt, want uiteindelijk werd door de Vlaamse Regering ook beslist om de in het waarborgbesluit voorziene recuperatie van de uitgewonnen waarborgen bij de lokale besturen decretaal te verankeren. Die recuperatie verloopt via een ambtshalve inhouding op de aandelen van deze besturen in het Gemeentefonds.

Mevrouw Van den Eynde vraagt hoe de minister, als minister bevoegd voor Leefmilieu en dus ook voor waterzuivering, deze gemeenten aan een economisch toezicht zal onderwerpen en er mee op toe zal zien dat ze zich verder inzetten om de waterfactuur te betalen en de sanering van afvalwater verder uit te bouwen. Het is niet omdat deze gemeenten een leasingoperatie deden, waarvoor ze later een gewestwaarborg kregen, dat ze geen inspanningen meer moeten doen inzake de uitbouw van de gemeentelijke saneringsinfrastructuur.

De heer *Bart Martens* verwijst naar het advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen. De Minaraad dringt er bij de Vlaamse Regering op aan om erop toe te zien dat de compensatie in het gemeentefonds niet ten koste gaat van het waterzuiveringsbeleid van de betrokken steden. Ook in deze gemeenten moeten de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water en de Richtlijn Stedelijk Afvalwater worden gehaald. Dat is een bevoegdheid van de minister van Leefmilieu.

De heer Martens wijst op de discussies die in het verleden werden gevoerd over de ethische bezwaren tegen dergelijke leasingoperaties. Naast de ethische discussie stelt zich ook de vraag of het leasen van de rioleringen, waardoor een deel van zeggenschap erover wordt afgestaan, ook een impact heeft op de noodzakelijke investeringen.

Mevrouw *Joke Schauvliege*, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, verwijst naar de beleidsnota Leefmilieu en Natuur (*Parl. St. VI. Parl. 2009-10, nr. 193/1*). Daarin staat dat ze de transparantie van de besteding van de gemeentelijke saneringsbijdrage en vergoeding wil verhogen door het opvolgen van kosten en inkomsten via een rapporteringsinstrument dat door de gemeenten wordt aangewend. De minister zal ook onderzoeken in welke mate de gebruikers nu reeds effectief bijdragen in de gemeentelijke en bovengemeentelijke kost die ze veroorzaken. Dit om te komen tot een redelijke bijdrage van de gebruikers in de saneringskosten. Hierbij zal de redelijkheid bepaald worden rekening houdend met de betaalbaarheid van water. De minister merkt op dat er daarbij geen onderscheid zal worden gemaakt tussen de gemeenten.

Over dit hoofdstuk wordt gestemd in de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme.

HOOFDSTUK XVI – FONDS VOOR LANDINRICHTING EN NATUURLIJKE RIJKDOMMEN

Artikel 47

Toelichting

Minster *Joke Schauvliege* licht toe dat de wijziging noodzakelijk is voor de toepassing van artikel 24 van het Oppervlaktedelfstoffendecreet en artikel 36 van het uitvoeringsbesluit van Vlaamse Regering bij het Oppervlaktedelfstoffendecreet (VLAREOP).

De minister stelt dat houders van een vergunning voor het ontginnen van oppervlaktedelfstoffen een financiële zekerheid moeten stellen om de eindafwerking te garanderen. In geval van onvoltooide eindafwerking kan de overheid, na een ingebrekestelling, overgaan tot de ambtshalve uitvoering van de nodige maatregelen en daarbij de gestelde financiële zekerheid aanspreken. Op eerste verzoek van de Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen (ALBON) moet de garant de geboden financiële zekerheid vrijgeven. De garant staat in voor de betaling van de door de afdeling voorgelegde facturen. In de praktijk is deze regeling enkel uitvoerbaar indien ALBON beschikt over een variabel krediet, waar een startbedrag beschikbaar is en via toegewezen ontvangsten een rollend fonds tot stand komt. Door de voorgestelde uitbreiding van het bestaande Fonds voor Landinrichting en -beheer tot het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen kan vlot voor het beoogde startbedrag worden gezorgd.

Bespreking

Mevrouw *Tinne Rombouts* is tevreden dat er financiële middelen worden uitgetrokken voor het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen, zodat er een startbedrag beschikbaar is. Het stellen van zekerheden is cruciaal voor het realiseren van de eindafwerking. Mevrouw Rombouts is tevreden dat de minister de nodige aandacht wil besteden aan het effectief realiseren van de vastgelegde nabestemmingen bij het ontginnen van oppervlaktedelfstoffen.

De heer *Bart Martens* vraagt of er geen vergelijkbare problematiek is voor houders van een vergunning voor het uitbaten van een stortplaats. Ook daar wordt vaak een eindafwerking of nabestemming opgelegd en worden financiële zekerheden gesteld. Wordt dit op een gelijkaardige manier opgelost in het Afvalstoffendecreet? Of kan het Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke Rijkdommen ook bevoegd worden gemaakt voor de eindafwerking van stortplaatsen?

Volgens de *minister* stelt dit probleem zich niet voor de afwerking van stortplaatsen. Subafdeling 5.2.4.7 van Titel II van VLAREM (Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning) heeft betrekking op de financiële zekerheden die een exploitant van een stortplaats moet stellen. De financiële zekerheid moet ten voordele van de OVAM gesteld worden. In artikel 5.2.4.7.2 is bepaald op welke wijze de OVAM aanspraak kan maken op deze financiële zekerheid indien er ambtshalve moet worden opgetreden. De huidige regelgeving is dus volgens de minister voldoende duidelijk.

Stemming

Artikel 47 en hoofdstuk XVI – Fonds voor Landinrichting en Natuurlijke rijkdommen worden aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 6 onthoudingen.

HOOFDSTUK XVIII – AFVALSTOFFEN

Artikel 49

Toelichting

De *minister* verwijst naar artikel 13, §1, 12°, van het interregionaal samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, dat bepaalt dat een organisme, erkend voor verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong, een bijdrage betaalt tot de financiering van het beleid van de gewesten inzake de preventie en het beheer van verpakkingsafval. Deze bijdrage bedraagt 50 eurocent per inwoner en wordt geïndexeerd. In dit artikel is ook bepaald dat voor de toepassing van deze bepaling een

overeenkomst kan worden afgesloten tussen het gewest en het erkende organisme. Nadere bepalingen kunnen opgenomen worden in de erkenning van het erkende organisme.

Bij de praktische toepassing van deze bepalingen voor het jaar 2009 is volgens de minister reeds gebleken dat het afsluiten van dergelijke overeenkomst een aantal voordelen biedt, meer bepaald een soepelere werking en een meer efficiënt gebruik van deze middelen.

Het samenwerkingsakkoord bepaalt dat deze middelen alleen kunnen worden gebruikt voor het beleid inzake preventie en beheer van verpakkingsafval. Dit is een overeenkomst die door het gewest wordt gesloten. Concreet wordt de aanwending van de middelen bepaald door de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), zodat oneigenlijk gebruik wordt vermeden. Bovendien is in de erkenning van FOST Plus, het organisme voor verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong, bepaald dat jaarlijks aan de Interregionale Verpakkingscommissie verslag wordt uitgebracht over de aanwending van de door FOST Plus betaalde bedragen.

In de overeenkomst tussen het Vlaamse Gewest en het erkende organisme zal bepaald worden dat de door het erkende organisme te betalen bijdrage op een aparte rekening wordt gestort, waartoe ook het Vlaamse Gewest rechtstreeks toegang heeft. Het niet-gebruikte saldo zal dan worden overgemaakt aan het Minafonds (Fonds voor de Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur). Indien er geen overeenkomst zou worden gesloten, gaat de volledige bijdrage naar het Minafonds.

Stemming

Artikel 49 en hoofdstuk XVIII – Afvalstoffen worden aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 6 onthoudingen.

EINDSTEMMING

De aan de commissie toegewezen hoofdstukken van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de derde aanpassing van de begroting 2009 worden aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 6 onthoudingen.

De voorzitter,

Bart MARTENS

De verslaggevers,

Valerie TAELEMAN

Mercedes VAN VOLCEM